KSL
Keski-Suomen liitto

Luonnonarvomarkkinan mahdollisuudet Keski-Suomessa

Metsänomistajan ilta 26.10.2026, Jyväskylä

Aluekehitysasiantuntija Enni Huotari

Luonnonarvomarkkinat

- Luonnonarvomarkkinat ovat markkinajärjestelmä, jossa luonnonarvoja tuotetaan, välitetään ja rahoitetaan taloudellisia kannustimia vastaan.
- Luontoarvoja tuotetaan mm. ennallistamalla, kunnostamalla ja luonnonhoidolla.
- Luonnonarvomarkkinoiden osapuolia ovat ostajat, maanomistajat, välittäjäorganisaatiot, luonnonhoitotoimia toteuttavat tahot sekä viranomaiset.
- Luonnonarvomarkkinat mahdollistavat
  - Maanomistajalle vaihtoehtoisen ansaintakeinon
  - luonnon tilan parantamisen yksityisellä rahalla
  - Ostajalle keino ekologiseen kompensaatioon, ympäristövastuun osoittamiseen ym.

	Yksikkönä luonnonarvohehtaari (lha)		Muita luonnon-arvoyksikköjä
	Vapaaehtoinen ekologinen kompensaatio	Luontoteot	Muut luontotoimet
Perustuu luonnonsuojelulakiin	Kyllä	Kyllä	Ei
Kytkeytyy tiettyyn haittaan	Kyllä	Ei	Ei
Edellyttää luonnonarvo-hehtaarien viranomais-varmennusta	Kyllä	Kyllä	Ei
Edellyttää viranomais-päätöstä luonnonarvo-vastaavuudesta	Kyllä	Ei	Ei

Lähde: Luonnonarvomarkkinoiden mahdollisuudet Keski-Suomessa (2026)

Keski-Suomessa on suuri potentiaali luonnonarvokaupoille

- Monipuolinen luonto
- Ennallistamisvelkaa
- Keskittynyttä osaamista luonnonhoitotoimista, erityisesti virtavesikunnostuksesta
- Alkutuotanto vahvaa
- Suunniteltuja maankäytön investointeja



Luontotieto auttaa kohdentamaan toimia

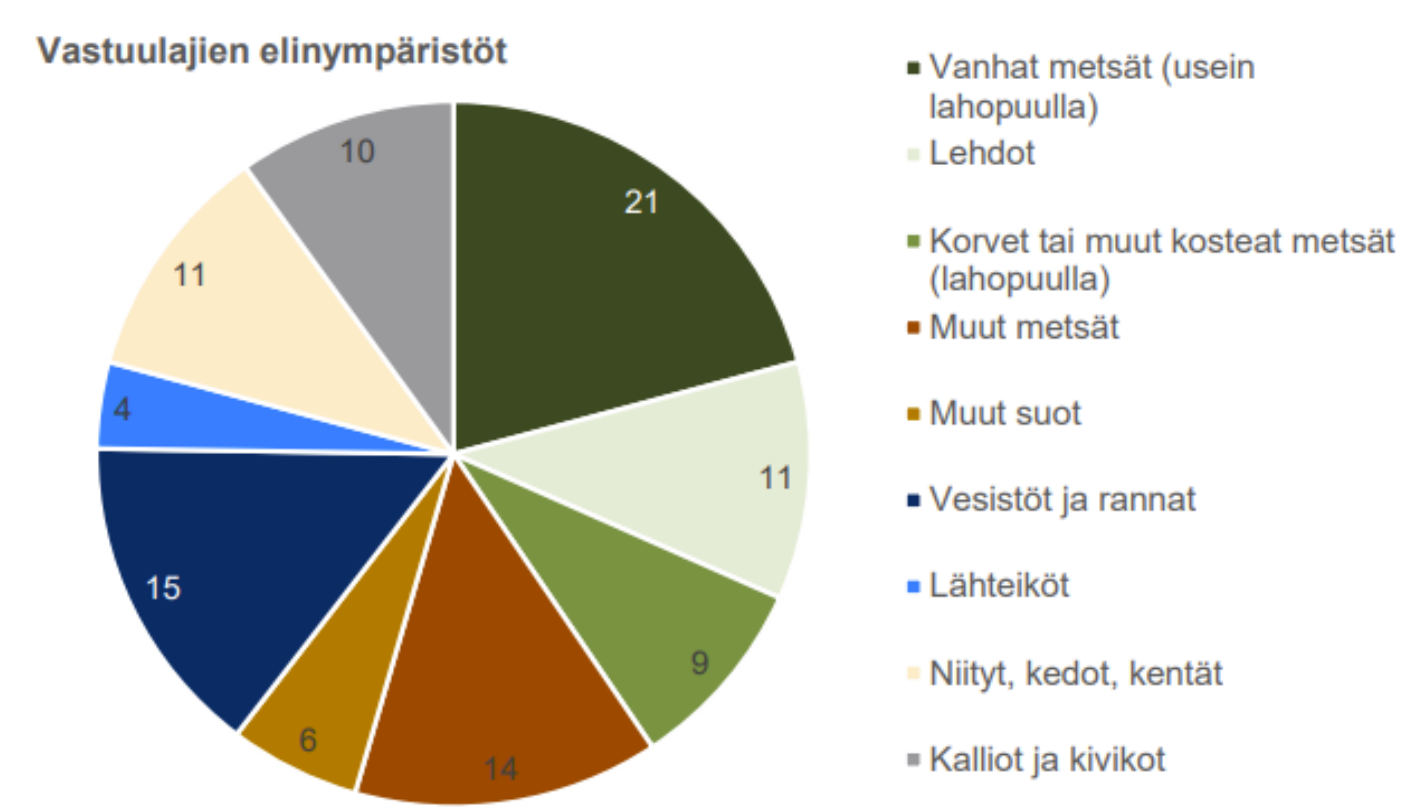

Lähde: Keski-Suomen luonnon monimuotoisuusselvitys: Lajit ja luontotyypit (2025)

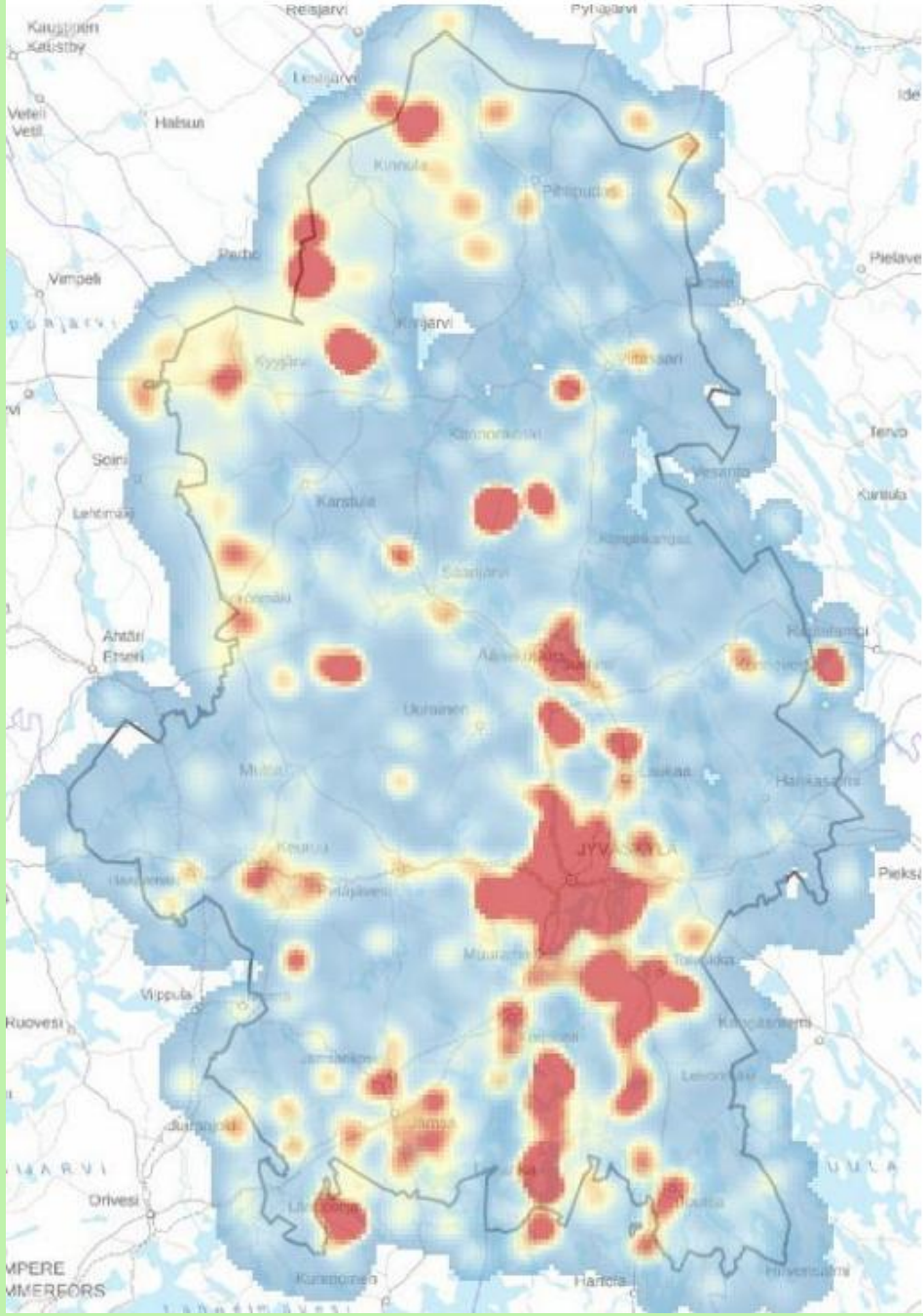

Keski-Suomen kaikkien uhanalaisten ja silmälläpidettävien lajien (pl. linnut) esiintymät lämpökarttana (heatmap) painotettuna uhanalaisuusluokalla (Lajitietokeskus 2024). © Taustakartta: Maanmittauslaitos 2024.

Skenaariot: Luonnonarvomarkkinoiden koko Keski-Suomessa vuonna 2040

- Luonnonarvomarkkinan koko 3,4 -127,4 milj. €
  - Investointihankkeiden ekologisen kompensaation osuus: 3,1-76,8 milj. €
  - Yritysten luontotekojen ja muiden luontotoimien osuus: 361 500 € - 50,6 milj. €

Markkinan kokoon vaikuttaa mm. yritysten halu lähteä mukaan, julkisen sektorin rooli markkinan tukijana, ekologisen kompensaation käytön laajuus ja velvoitettavuus.

Miten herätellä ostajien kiinnostusta?

- Luontovaikutusten ymmärryksen lisääminen
- Vastuullisuustyön osoittaminen
- Ekologinen kompensaatio kuntien kaava-hankkeissa
- Kustannusten avoimuus



Luonnonarvomarkkinan vauhdittaminen Keski-Suomessa

- Valtakunnallinen Lumomaa-hanke
- Luonnonarvofoorumin perustaminen
- Luonnonarvofoorumin konseptin luominen ja valtakunnallinen skaalaaminen

- Odotusten, tietotarpeiden ja oikeudenmukaisuuden näkökulmien kartoittaminen

KSL Keski-Suomen liitto

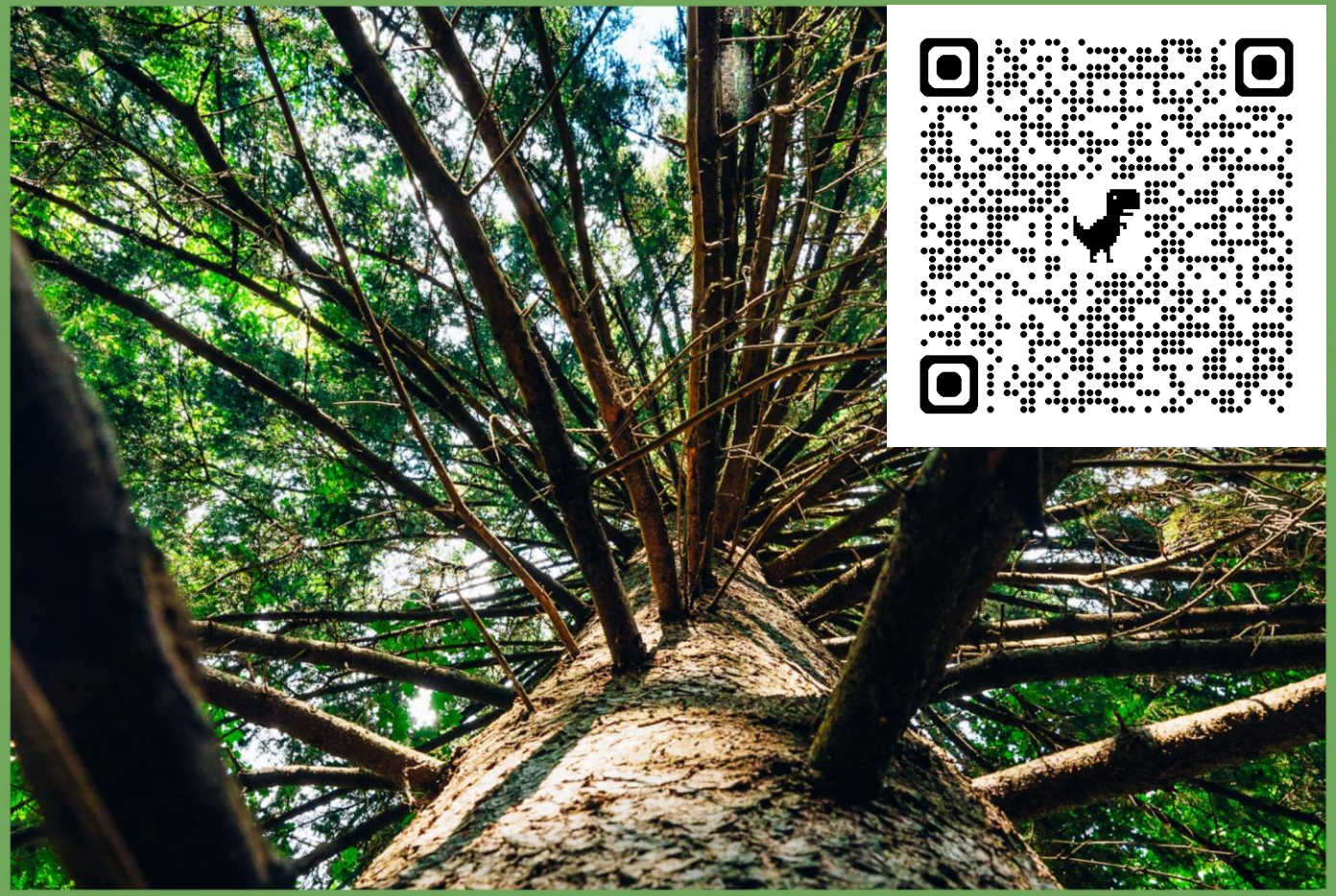

Luonnonarvomarkkinat – mitä ne ovat ja miten voin hyötyä niistä?

Työpaja 2.12.2026, klo 13–16
Jamkin Rajakadun kampus (Rajakatu 35, 40200 Jyväskylä)

Euroopan unionin osarahoittama
KSL Keski-Suomen liitto
LUMOMAA
jamk Jyväskylän ammattikorkeakoulu
TTS
Metsänhoitoyhdistys Päijänne

KSL
Keski-Suomen liitto

Kiitos!

Enni Huotari
Aluekehitysasiantuntija
enni.huotari@keskisuomi.fi
+358 40 675 9945